

Kadernota Roosendaal 2022

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Roosendaal: aantrekkelijk, duurzaam, sterk & gezond	7
2.1 Voorstellen aantrekkelijk Roosendaal	7
2.2 Voorstellen duurzaam Roosendaal.....	10
2.3 Voorstellen sterk & gezond Roosendaal	12
2.4 Voorstellen organisatie gemeente Roosendaal	15
3. Financiën	16
4. Bijlage: Resultaten en Analyse meicirculaire	23
5. Bijlage: Vorming en werking egalisereserve Participatie	32

1. Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2022; de laatste Kadernota van de collegeperiode 2018-2022. De Kadernota heeft als doel om verwachte financiële en beleidsmatige ontwikkelingen te schetsen en te verwerken en is de opmaat naar de Programmabegroting 2022. Met het oog op de komende bestuursperiode worden nu geen nieuwe beleidsvoorstellen gedaan met structurele financiële consequenties. Het is aan het volgende college om nieuwe prioriteiten te stellen en de daarbij behorende (financiële) afwegingen te maken.

Belangrijk uitgangspunt voor het huidige college is om meerjarig een sluitend financieel beeld op te leveren. In tijden van de Corona-pandemie en oplopende tekorten in het sociaal domein een forse opgave. Toch is het college erin geslaagd een gezonde financiële basis neer te zetten, waar een nieuw college op voort kan bouwen. Een basis waarin ook de majeure ambities voor Roosendaal, die qua looptijd meerdere collegeperiodes overstijgen, van financiële dekking zijn voorzien.

Majeure ambities

Een majeure ambitie van Roosendaal is om zich tot 2030 verder te ontwikkelen als een 'verbonden gemeente'. Een gemeente waar inwoners zich verbonden voelen met elkaar en met hun leefomgeving. Een gemeente waarbinnen stad en dorpen met elkaar verbonden zijn. Roosendaal ontleent ook haar kracht aan de verbondenheid met omliggende gemeenten in de regio, met de Brabantse stedenrij en met de metropolen Rotterdam, Antwerpen en Brainport Eindhoven. Deze verbondenheid is al eeuwen de stuwende motor achter de ontwikkeling van Roosendaal en zorgt ervoor dat voor inwoners een scala aan kwalitatieve voorzieningen én werkgelegenheid binnen handbereik ligt. Voor bedrijven zijn internationale afzetmarkten goed bereikbaar.

Bij het realiseren van deze ambitie hanteert de gemeente een drietal leidende principes: *stad van de menselijke maat, balans tussen mens en natuur én ruimte voor talent en ondernemerschap*. De geformuleerde ambitie en de leidende principes - in combinatie met een analyse van de ontwikkeling en huidige situatie van Roosendaal en de trends en ontwikkelingen - leiden tot een drietal overkoepelende opgaven voor Roosendaal: *inspelen op extra groei, inzetten op klimaatmaatregelen en positieve gezondheid én werken aan een inclusieve stad*. Dit is vertaald in de onlangs aan u aangeboden voorontwerp Omgevingsvisie 'De verbonden stad'.

Bestuursakkoord 2018-2022

De bovenstaande principes en opgaven sluiten natuurlijk ook aan bij de eerdere benoemde thema's uit het Bestuursakkoord 2018-2022: een aantrekkelijk, duurzaam en sterk & gezond Roosendaal. In de afgelopen jaren is volop uitvoering gegeven aan deze thema's. Als gemeenteraad heeft u vele initiatieven aan bod zien komen die bijdragen aan de uitvoering van de ambities uit het Bestuursakkoord. In de laatste maanden van deze bestuursperiode zetten we deze ambities - ondanks de beperkte financiële mogelijkheden en de impact van de Coronacrisis - graag nog kracht bij. In deze Kadernota staan voorstellen voor investeringen in onze aantrekkelijke, duurzame en sterke & gezonde gemeente. Met deze voorstellen sluiten wij ook aan bij hetgeen door u is meegegeven tijdens de politieke beschouwingen van 31 maart jl.

Onderstaand worden de thema's uit het Bestuursakkoord op hoofdlijnen beschreven en in hoofdstuk 2 van deze Kadernota worden de concrete voorstellen nader aan u toegelicht. In hoofdstuk 3 gaan we in op de totale financiële positie van Roosendaal en wordt meerjarig een sluitend financieel beeld aan u getoond. Ook dit jaar is het gelukt om invulling te geven aan uw wens om de meircirculaire te verwerken in de Kadernota.

Versterken van een aantrekkelijk Roosendaal

In het Bestuursakkoord staat dat Roosendaal in een prettige en aantrekkelijke regio ligt en dat het een fijne gemeente is om in te wonen, te werken en te leven. Met betrekking tot de aantrekkelijkheid van Roosendaal zijn er in het akkoord onder meer opgaven benoemd op het gebied van veiligheid, woningvoorraad, voorzieningen en bereikbaarheid.

Om deze ambities kracht bij te zetten staan in deze Kadernota diverse voorstellen die hieraan bijdragen. Zo wordt invulling gegeven aan de wens vanuit uw raad voor een bredere inzet van Parkrangers binnen het veiligheidsbestel van Roosendaal. Met de nieuwe Woonagenda 2021-2025 willen we een aantrekkelijke woningmarkt creëren voor iedere Roosendaler; in deze Kadernota is een investeringsvoorstel opgenomen waarmee de nieuwe woonwagendstandplaatsen daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. We willen bijdragen aan een dorpsbreed initiatief in Nispen waarmee het centrum van Nispen een flinke impuls zal krijgen. En we hebben oog voor de heropstart van onze binnenstad nu de Corona-maatregelen verder zijn verspoeld vanuit het Rijk.

Versterken van een duurzaam Roosendaal

In het Bestuursakkoord is te lezen dat onze ambitie ten aanzien van duurzaamheid groot is. In 2050 willen wij een CO₂-neutraal Roosendaal zijn. Lokaal kunnen wij het verschil maken in het bijdragen aan de doelen die benoemd zijn in het Klimaatakkoord van Parijs. Energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en vergroening zijn noodzakelijke en grote veranderingen die onze gebouwde omgeving en ons buitengebied er totaal anders uit laten zien.

Met de Regionale Energiestrategie (RES) en het Programma *Verduursamen* (de opvolger van Roosendaal Future Proof) zetten we kracht bij om deze duurzaamheidsambities te kunnen realiseren. Ook onze inwoners willen we verleiden om hier een bijdrage aan te leveren door hen een stimuleringsregeling aan te bieden en daarmee Roosendaal Natuurstad te voorzien van een vliegende start.

Versterken van een sterk & gezond Roosendaal

In het Bestuursakkoord staat dat een sterk & gezond Roosendaal een gemeente is die sociaal en economisch krachtig is. Inwoners nemen duurzaam deel aan onze samenleving, de jeugd heeft perspectief op een goede toekomst en inwoners zijn én voelen zich veilig. Wij stimuleren gezond leven en onze zorg is op orde.

Om deze ambities kracht bij te zetten zijn in deze Kadernota financiële voorstellen opgenomen om de budgetten ten aanzien van Jeugd en Wmo realistisch (én structureel) te borgen in onze begroting. Ook stellen we middelen beschikbaar voor Beschermd wonen; deze decentralisatie is wederom met een jaar uitgesteld. Ten aanzien van vroegtijdig signaleren zetten we onder andere in op projecten als 'GGZ in de wijk' en 'Vroeg Eropaf'.

2. Roosendaal: aantrekkelijk, duurzaam, sterk & gezond

In dit hoofdstuk zijn de concrete voorstellen om te investeren in de thema's uit het Bestuursakkoord 2018-2022 opgenomen.

2.1 Voorstellen aantrekkelijk Roosendaal

In onderstaand overzicht zijn de concrete voorstellen opgenomen om te investeren in een **aantrekkelijk Roosendaal**. Onder de tabel worden de voorstellen toegelicht.

Aantrekkelijk Roosendaal				
Voorstellen (bedragen in €)	2022	2023	2024	2025
A Parkrangers	45.000			
B Compensatie parkeren garages op koopzondagen	60.000			
C Afronden implementatie activiteiten Omgevingswet	150.000			
D Binnenstads B.V.	200.000			
E Centrumontwikkeling Nispen	75.000	75.000	75.000	75.000
F Ontwikkelkosten nieuwe woonwagendplaatsen	320.000	50.000	50.000	50.000
G Vervangen verkeersregelinstanties (VRI's)		50.200	87.600	108.200
H Brandweerkazerne Roosendaal			377.000	377.000
I Onderwijshuisvesting		250.000	250.000	250.000

A. Parkrangers

Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan de op 27 januari 2021 door de gemeenteraad aangenomen motie 'Bredere inzet Parkrangers'. Parkrangers zijn getraind in het signaleren en observeren van afwijkende situaties of afwijkend gedrag van personen in bepaalde parken en andere - nog nader te definiëren - 'hotspots'. Zij bieden proactief hulp en voorkomen hiermee escalatie. Door op situaties te anticiperen en in gesprek te gaan met inwoners ontstaat een preventieve maar ook dienstverlenende werking; zicht en grip wordt verkregen door de verbindende en sociale schakel te zijn. Hiermee wordt bijgedragen aan de gewenste beweging van repressie naar preventie.

B. Compensatie parkeren garages op koopzondagen

Onze ondernemingen en instellingen in de Roosendaalse binnenstad zijn afhankelijk van bezoekers aan onze binnenstad. Een goede toegankelijkheid van de binnenstad is essentieel en daarbij zijn parkeervoorzieningen een relevante maatschappelijke voorziening. De teruglopende bezoekersaantallen en de toenemende leegstand van winkels vraagt dat we zorgvuldig blijven omgaan met het aanbod van parkeerplaatsen en

de beprijzing daarvan. In het Parkeerplan 2016-2021 zijn hieromtrent diverse concrete acties en maatregelen opgenomen. In dit plan is ook besloten om het parkeertarief in de publieke parkeergarages te verlagen om zo een bezoek aan onze binnenstad aantrekkelijker te maken.

De dekking voor het parkeren op koopzondagen (vast bedrag van € 2) is echter niet structureel opgenomen in de begroting. Gelet op bovenstaande en de aanstaande heropstart na Corona wordt voorgesteld om ook in 2022 het parkeertarief in de publieke parkeergarages op koopzondagen niet te verhogen. Ter compensatie dient hiervoor € 120.000 beschikbaar gesteld te worden aan Parkeer Beheer Roosendaal. De helft kan gedekt worden vanuit het parkeerbudget; de andere helft kan gedekt worden vanuit het Innovatiefonds.

C. Afronden implementatie activiteiten Omgevingswet

De datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet staat nog altijd niet vast en is onlangs uitgesteld tot 1 juli 2022. Dit komt omdat er in de Eerste Kamer vooral veel zorgen zijn over het digitale stelsel (DSO); dit stelsel is een cruciaal onderdeel voor de dienstverlening in de nieuwe wetgeving.

In de tussentijd bereiden wij onszelf zo goed als mogelijk voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Vanuit de VNG is duidelijk aangegeven wat de minimale vereisten zijn om aan de nieuwe wetgeving te kunnen voldoen als gemeente. In 2021 vinden in ieder geval de noodzakelijke voorbereidingen voor de implementatie plaats en de voorbereidingen die nodig zijn om de overgang naar de nieuwe wetgeving zo soepel mogelijk te laten verlopen. De minder noodzakelijke voorbereidingen, die ook na de inwerkingtreding van de wet plaats kunnen vinden, schuiven wij door naar 2022. Daarmee creëren wij een goede balans tussen de reguliere werkzaamheden die nog vallen onder de huidige wetgeving en de voorbereidende werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de overgang naar de nieuwe Omgevingswet. Daar waar nodig zal externe expertise worden ingezet om specifieke kennis te vergaren en/of om ondersteunende werkzaamheden uit te voeren. Dit voorstel vraagt om middelen zodat wij de implementatie activiteiten goed kunnen afronden.

D. Binnenstads B.V.

Zoals aangekondigd in de Programmabegroting 2021 hebben we samen met onze partners in de binnenstad de effectiviteit van de Smart City B.V. geëvalueerd. Eén van de uitkomsten van deze evaluatie was de wens vanuit de stakeholders om de samenwerking te verbreden tot een Binnenstads B.V. Medio 2021 zal hiertoe een samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld en ondertekend. In overleg met onze partners in de binnenstad kan vervolgens een concrete opdracht voor 2022 worden geformuleerd voor deze Binnenstads B.V. Het voorstel is om deze opdracht te richten op activiteiten rondom de heropstart na Corona; citydressing, inspirerende evenementen en het blijven belonen van bezoekers aan de binnenstad via het loyaltyprogramma ROOS24.

E. Centrumontwikkeling Nispen

In Nispen is een dorpsbreed initiatief ontstaan om een impuls te geven aan de centrumontwikkeling van Nispen. Het college heeft een intentieovereenkomst gesloten met Stichting Dorpshuis Nisipa, Sint Norbertusparochie, Wit Gele Kruis Vereniging om samen een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar een plan voor de centrumontwikkeling van Nispen.

Het plan is erop gericht om de centrale positie van de kerk in het dorp te versterken. Het dorpshuis Nisipa en de thuiszorg van het Wit Gele Kruis zullen hun intrek nemen in de kerk en daarmee wordt de kerk in Nispen een breed opgezet gemeenschapshuis. De vrijkomende gronden kunnen ontwikkeld worden voor woningbouw, hetgeen bijdraagt aan de leefbaarheid van Nispen.

Voor de realisatie van het plan zal tussen de betrokken partijen een samenwerkingsovereenkomst worden gesloten. In deze overeenkomst zullen diverse transacties worden ondergebracht, zodat de kerk ontwikkeld kan worden tot gemeenschapshuis. Het voorliggende plan vertoont een exploitatietekort en het voorstel is om dit tekort te dekken met een subsidie vanuit de gemeente.

F. Ontwikkelkosten nieuwe woonwagendplaatsen

In Roosendaal krijgen woonwagendbewoners de ruimte om te leven in een woonvorm die past bij hun culturele identiteit. Als gemeente proberen wij hen zo goed als mogelijk te faciliteren in hun woonwensen. Het aantal woonwagendplaatsen in Roosendaal moet zoveel mogelijk aansluiten op de lokale behoefte van huidige woonwagendbewoners, inwonende familieleden en personen die graag terug willen keren naar hun woonwagendleven maar nu in een reguliere woning wonen. Momenteel zijn er in Roosendaal 87 woonwagendplaatsen en die zijn verspreid over een 11-tal locaties. Om tegemoet te komen aan de vraag en om de huidige wachtlijsten in te korten, is besloten om het aantal woonwagendplaatsen uit te breiden met 10 plaatsen op de bestaande woonwagendlocaties. Voor de toewijzing van deze locaties worden nog nadere beleidsregels opgesteld.

Om nieuwe standplaatsen te realiseren is het noodzakelijk om meerdere investeringen te doen en daar ziet dit voorstel op toe. Na realisatie worden de standplaatsen overgedragen aan Stichting Woonwagendbeheer Zuid-West Nederland.

G. Vervangen verkeersregelinstallaties (VRI's)

Een verkeersregelinstallatie - beter bekend als een stoplicht - draagt zorg voor een zo goed mogelijke afwikkeling van het verkeer op een kruispunt. Technisch gezien zijn de VRI's in onze gemeente redelijk gedateerd en toe aan vervanging. In de begroting is hiervoor geen structureel vervangingsprogramma opgenomen. Door dit nu in te plannen worden de VRI's in de gemeente Roosendaal tijdig vervangen en daarmee wordt de doorstroming van het verkeer op kruispunten en de verkeersveiligheid gewaarborgd. Met dit voorstel worden de bestaande VRI's vervangen door zogenaamde intelligente VRI's. Deze VRI's zenden niet alleen data uit naar voertuigen en fietsers, maar ontvangen ook data van hen en kunnen daarop regelingen direct aanpassen. Dit biedt onder andere mogelijkheden om bepaalde verkeersstromen prioriteit te geven boven andere verkeersstromen. Bijvoorbeeld het geven van groen licht aan vrachtverkeer geeft besparingen in tijd, brandstof en CO₂ uitstoot. Het afstellen van intelligente VRI's verloopt continu en volautomatisch, met optimalisatie als uitgangspunt.

H. Brandweerkazerne Roosendaal

De huidige locatie van de Brandweerkazerne in Roosendaal heeft noodzakelijke aanpassingen om ARBO-technisch weer op orde te zijn. In de eerste helft van 2021 hebben wij de mogelijkheden onderzocht voor grootschalige renovatie van de huidige kazerne alsook voor nieuwbouw op de huidige locatie of op een andere locatie. In samenspraak met de Brandweer is een groslijst aan mogelijke nieuwbouwlocaties tot

stand gekomen. Deze locaties liggen centraal in Roosendaal, zijn van voldoende omvang en er kan veilig van en naar de locaties worden gereden. Vervolgens is onderzocht of deze locaties te verwerven zijn. Dit heeft ertoe geleid dat meerdere locaties van de groslijst zijn komen te vervallen. Momenteel worden er gesprekken gevoerd over mogelijke verwerving van locaties. Dit stelt ons in staat om de financiële consequenties inzichtelijk te maken van de diverse scenario's en te komen tot een concreet voorstel. We verwachten dit voorstel in het derde kwartaal van 2021 aan u te kunnen voorleggen. Los van het scenario dat uiteindelijk gekozen zal gaan worden, willen we met dit voorstel reeds middelen reserveren om de toekomstige kapitaallasten te kunnen dekken.

I. Onderwijshuisvesting

Duidelijk is geworden dat investeringen in onderwijsgebouwen de komende jaren hard nodig zijn om het scholenlandschap weer op een goed niveau te brengen. Op basis van de meest recente doorrekeningen en marktontwikkelingen ontstaat er, ongeacht of de doordecentralisatie van het primair onderwijs doorgang vindt of niet, een structureel tekort in de begroting van € 250.000 vanaf 2023.

2.2 Voorstellen duurzaam Roosendaal

In onderstaand overzicht zijn de concrete voorstellen opgenomen om te investeren in een **duurzaam Roosendaal**. Onder de tabel worden de voorstellen nader toegelicht.

Duurzaam Roosendaal				
Voorstellen (bedragen in €)	2022	2023	2024	2025
A Stimuleringsregeling Roosendaal Natuurstad	100.000			
B Programma Verduursamen	120.000			
C Regionale Energiestrategie 2022-2026	60.000	25.000	25.000	25.000
D Prioriteiten aanpassing waterinstallaties gebouwen	75.000	7.000	7.000	7.000

A. Stimuleringsregeling Roosendaal Natuurstad

Roosendaal Natuurstad is de Roosendaalse vertaling van de klimaatadaptatie opgave. Het klimaat is aan het veranderen. We krijgen te maken met periodes van droogte en hitte en ook wateroverlast door zware regenbuien zal vaker voor gaan komen. Roosendaal beschouwt deze opgave niet alleen als een noodzaak, maar benut deze nadrukkelijk ook om van Roosendaal een prettigere gemeente te maken om te wonen, werken, verblijven en recreëren.

De klimaatadaptatie opgave betekent dat op een andere manier gekeken moet worden naar de inrichting van het openbare gebied. Als gemeente nemen we het voortouw door maatregelen te treffen. Deze maatregelen zijn nader uitgewerkt in het Toetsingskader Roosendaal Natuurstad. Daarnaast willen we onze inwoners stimuleren en verleiden om mee te helpen aan deze opgave. We staan immers voor een sociaal-maatschappelijke opgave die ons allen aangaat.

Met dit voorstel bieden wij speciaal voor onze inwoners een stimuleringsregeling Roosendaal Natuurstad aan. Met deze regeling willen we inwoners stimuleren om op eigen terrein maatregelen te treffen voor een groenere en klimaat adaptieve woonomgeving. Enkele voorbeelden van deze maatregelen zijn: het ontharden van tuinen, het aanschaffen van regentonnen, het plaatsen van nestkasten of insectenhôtels en het aanleggen van geveltuinen en groene daken.

B. Programma Verduursamen

Het programma *Verduursamen* is de opvolger van Roosendaal Future Proof en is opgesteld in lijn met het Bestuursakkoord, het Klimaatakkoord en de RES. In het programma speelt de energietransitie een centrale rol en het programma kent een viertal hoofdpijlers:

1. Draagvlak, participatie en communicatie
2. Energietransitie
3. Natuur- & Klimaatadaptatie (Roosendaal Natuurstad)
4. Circulair leven

Per pijler wordt inzichtelijk gemaakt welke acties reeds gestart zijn, wordt een stip op de horizon geschetst en aangegeven welke nieuwe acties gestart worden of welke bestaande acties geïntensiveerd worden om de stip op de horizon uiteindelijk te bereiken. Er heerst nog onduidelijkheid over de (structurele) middelen die vanuit het Rijk beschikbaar gesteld gaan worden voor de uitvoering van het Klimaatakkoord door gemeenten. Om die reden stellen we met dit voorstel voor om alleen voor 2022 middelen beschikbaar te stellen. Met deze middelen kan invulling gegeven worden aan de opgaven die volgen uit reeds ingezet beleid. Zodra meer duidelijkheid is over de Rijksbijdragen, volgt voor dit programma een voorstel voor structurele inzet en benodigde middelen.

C. Regionale Energiestrategie 2022-2026

De Regionale Energiestrategie West-Brabant (RES 1.0) geeft invulling aan afspraken die gemaakt zijn in het kader van het landelijke Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord is opgesteld door een groot aantal partijen en heeft als doel dat we in Nederland in 2030 49% en in 2050 95% minder CO₂ uitstoten ten opzichte van 1990. De RES gaat over het opwekken van duurzame energie en geeft een eerste inzicht in de regionale strategie om de warmtevoorziening van woningen en gebouwen te verduurzamen. Ook over het optimaal gebruik van kabels, leidingen en energiestations, landschappelijke inpassing en inwonersparticipatie zijn in de RES gezamenlijk afspraken gemaakt. De RES is aan alle gemeenteraden in West-Brabant ter besluitvorming aangeboden en in Roosendaal is deze op 18 maart 2021 vastgesteld.

In het Uitvoeringsprogramma is opgenomen op welke wijze de RES wordt gerealiseerd en hoe partijen voor het vervolg samenwerken om tot een RES 2.0 te komen. Regionaal gezien is hier een totaalbudget van € 630.000 per jaar beschikbaar, dit is inclusief de bijdragen vanuit het Rijk en vanuit de provincie (gegarandeerd tot 2021). Met dit voorstel kan het pro rata aandeel voor Roosendaal worden gedekt.

D. Prioriteiten aanpassing waterinstallaties gebouwen

De Drinkwaterregelgeving stelt eisen aan de kwaliteit van het leidingwater en van de leidingwaterinstallaties. Gebouweigenaren zijn er verantwoordelijk voor dat er goed water uit de kraan komt en dat het openbare leidingnet niet wordt verontreinigd. Om de eisen aan de kwaliteit te kunnen borgen heeft de gemeente nieuwe risicoanalyses

en legionellabeheerplannen opgesteld voor de gemeentelijke gebouwen. Daarbij is naar voren gekomen dat er waterleidinginstallaties aangepast moeten worden aan de laatst geldende Nen-norm. Er is een plan gemaakt om eerst de installaties aan te passen in de gebouwen waar douches aanwezig zijn. In die gebouwen is het risico op legionellabesmetting namelijk het grootst. Daarnaast wordt het water uit de installaties opnieuw bemonsterd en daarmee gecontroleerd op eventuele aanwezigheid van legionella. Deze controle vindt ieder jaar plaats.

2.3 Voorstellen sterk & gezond Roosendaal

In onderstaand overzicht zijn de concrete voorstellen opgenomen om te investeren in een **sterk & gezond Roosendaal**. Onder de tabel worden de voorstellen nader toegelicht.

Sterk & Gezond Roosendaal				
Voorstellen (bedragen in €)	2022	2023	2024	2025
A GGZ in wijk	45.000			
B Uitbreiding project Vroeg Eropaf	50.000			
C Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang	320.000			
D Verhoging budget jeugdprofessionals	550.000			
E Structurele bijdrage extra Wmo begeleiding	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
F Structurele borging van incidentele verhoging budget Jeugdzorg		1.300.000	1.300.000	1.300.000

A. GGZ in wijk

Steeds meer mensen met een psychiatrische aandoening en/of psychosociale problematiek wonen zelfstandig. Vaak ontvangen zij begeleiding en ondersteuning van professionals thuis, al dan niet in combinatie met behandeling in de vorm van therapie of medicatie.

Onze professionals werken in het gebiedsnetwerk samen aan een zichtbare en laagdrempelige ondersteuningsstructuur in de wijken en dorpen. Echter, het herkennen en omgaan met gedrag als gevolg van psychiatrische problematiek vraagt specialistische expertise. Door de inzet van een sociaalpsychiatrisch verpleegkundige wordt deze kennis en deskundigheid toegevoegd aan het gebiedsnetwerk en andere voorzieningen in het voorliggend veld. De GGZ-consultatiefunctie in het voorliggend veld heeft zijn meerwaarde reeds aangetoond. Ingezet wordt zowel op het vroegtijdig signaleren van problemen, als op het juist ondersteunen van mensen met een GGZ-achtergrond. Hierdoor wordt escalatie van problemen - en daarmee maatschappelijk gemoeide kosten - voorkomen (i.e. huisuitzettingen, inzet van politie en dure specialistische zorg, zoals crisisopnames en maatschappelijke opvang). De behoefte aan beschikbaarheid in het voorliggend veld is echter groter dan het nu beschikbare aanbod. Met dit voorstel wordt de inzet verdubbeld naar 0,5 fte.

B. Uitbreiding project Vroeg Eropaf

Per 1 januari 2021 is het onder de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening verplicht om op elk ontvangen vroegsignaal van een beginnende betalingsachterstand een hulpaanbod te doen.

Sinds 2020 signaleren de De6 gemeenten samen met woningcorporaties, energiebedrijven, zorgverzekeraars en Brabant Water in een zo vroeg mogelijk stadium beginnende betalingsachterstanden bij onze inwoners met het project 'Vroeg Eropaf'. Inwoners met een betalingsachterstand wordt vroegtijdig hulp aangeboden, om te voorkomen dat zij te maken krijgen met hoge schulden en hierdoor in de schuldhulpverlening terecht komen.

Echter, door de wetswijziging stijgt het aantal signalen dat binnenkomt; elke 'vaste lasten partner' is sindsdien namelijk verplicht om beginnende betalingsachterstanden te melden bij de gemeente.

Vroegsignalering is opgenomen in het 'Beleidsplan integrale schuldhulpverlening 2021-2025'. Met dit voorstel wordt de inzet van de opdracht bij WijZijn Traverse Groep uitgebreid en structureel ingebed in de dienstverlening. Hierdoor kan elk signaal van een beginnende betalingsachterstand worden opgevolgd met een passend hulpaanbod.

C. Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang

Sinds 2015 voert de gemeente Bergen op Zoom als centrumgemeente het beschermd wonen uit voor onze regio. Hiervoor ontvangt Bergen op Zoom middelen van het Rijk. In 2016 bleek dat de groep licht verstandelijk beperkten ten onrechte niet was meegenomen in het budget Beschermd wonen. Vanaf 2017 is daarom structureel een bedrag van € 60,4 miljoen toegevoegd aan de Integratie-Uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo. Het Rijk heeft om onduidelijke redenen het budget niet toegevoegd aan de regionale middelen Beschermd wonen, maar deze uitgekeerd aan de lokale gemeenten.

Naar verwachting zou beschermd wonen per 1 januari 2020 gedecentraliseerd worden aan de lokale gemeente. Daarom is het budget van € 320.000 met ingang van 2020 niet meer opgenomen in de begroting. De decentralisatie is echter keer op keer uitgesteld, waardoor in de begroting een tekort ontstond. In 2020 is dit bij de Najaarsbrief gecorrigeerd, in 2021 bij de Voorjaarsbrief.

In december 2020 werd bekend dat de decentralisatie wederom een jaar is uitgesteld, evenals de financiële herverdeling van de middelen. De actuele stand van zaken is nu dat gemeenten vanaf 2022 bestuurlijk verantwoordelijk worden voor uitvoering van beschermd wonen. Vanaf 2023 ontvangen gemeenten hiervoor ook het bijbehorende budget.

De huidige middelen zijn onderdeel van de Integratie-Uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo. Door deze middelen te oormerken voor beschermd wonen begroten we de reële kosten en zetten we de middelen in waarvoor ze zijn bedoeld.

D. Verhoging budget jeugdprofessionals

Conform de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp; zij kunnen de zorg dicht bij de inwoners organiseren, in samenhang met ondersteuning van gezinnen bij werk, inkomen en schulden. In het regionaal vastgestelde Jeugdbeleid (Beleidskader Zorg voor Jeugd 2018-2021) vervullen de jeugdprofessionals een centrale rol; door de inzet van jeugdprofessionals wordt de zorgbehoefte in kaart gebracht en een passend aanbod ingezet: zo vroeg, kort en eenvoudig mogelijk. Om te kunnen blijven voldoen aan de bestaande zorgbehoefte, is de formatie jeugdprofessionals in de loop van de jaren uitgebreid. Hiervoor is het budget jaarlijks verhoogd, maar de behoefte is structureel. In dit voorstel wordt de dekking voor de huidige formatie voor het jaar 2022 opgenomen; wanneer duidelijk is op welke wijze het nieuwe kabinet de budgetten voor jeugdhulp inricht kan structurele dekking voor het volgende beleidskader worden opgenomen.

E. Structurele bijdrage extra Wmo begeleiding

Gemeenten zijn sinds de invoering van de Wet maatschappelijk ondersteuning 2015 verantwoordelijk voor deelname van mensen met een beperking of psychische problematiek aan het maatschappelijk verkeer. Begeleiding is één van de ondersteuningsvormen die behoort tot deze wetgeving. Voor het uitvoeren van de Wmo ontvangt de gemeente middelen vanuit het Rijk. Echter, de huidige begroting voor Wmo begeleiding is al langer niet meer passend bij de ondersteuningsbehoeften van onze inwoners. Bovendien is de verwachting dat de uitgaven verder zullen toenemen, voornamelijk door de dubbele vergrijzing die in de komende vijf jaar zal ontstaan. Dit voorstel betreft een structurele verhoging van € 1,2 miljoen om te komen tot een reële raming voor Wmo begeleiding. Door reëel te begroten wordt voorkomen dat incidentele aanpassingen voor structurele kosten moeten worden gedaan gedurende het begrotingsjaar. Daarnaast blijven we inzetten op de beweging naar het voorliggend veld en voorkomen we waar mogelijk duurdere zorg.

F. Structurele borging van incidentele verhoging budget Jeugdzorg

Jeugdzorg betreft een wettelijke taak die voorziet in een maatschappelijke behoefte. Echter, het vinden van passende financiering voor het benodigde aanbod is een continue uitdaging.

Naast de verwachte structurele verhoging van de rijksbijdrage aan jeugdzorg, worden maatregelen ingevoerd om de instroom in jeugdzorg te beperken en de uitstroom te stimuleren. Maatregelen om de beweging van hoogcomplexe (dure) zorg naar laagcomplexe zorg te maken, hebben de afgelopen jaren duurzaam effect gehad. Echter, de deelname aan laagcomplexe zorg is sterk gestegen. Door onder meer de inzet van de jeugdprofessionals Onderwijs, inzet van het voorliggend veld en gerichte businesscases - zoals de aanpak van echtscheidingen of de huisartsenroute - wordt deze stijging in deelname omgebogen. Dit voorstel betreft een structurele borging van incidentele verhogingen van het budget Jeugdzorg (correctie tot en met 2022 reeds op incidentele basis opgenomen in de begroting).

2.4 Voorstellen organisatie gemeente Roosendaal

Organisatie gemeente Roosendaal				
Voorstellen (bedragen in €)	2022	2023	2024	2025
A Uitbreiding formatie	588.000	512.000	512.000	512.000

A. Uitbreiding formatie

De opdracht van de ambtelijke organisatie is het college ondersteunen in de uitvoering van het Bestuursakkoord. Als ambities toenemen en/of relatief veel bestuurlijk gedragen projecten in de stad en dorpen in gang gezet worden, vergt dat meer ambtelijke inzet. Daarnaast zorgen nieuwe wettelijke maatregelen voor extra taken.

Bij de Kadernota 2018 is de personeelsbegroting opgeplust met € 850.000, waarvan € 500.000 voor areaaluitbreiding (geld dat in de crisisjaren ervoor niet was toegekend). Om wederom mee te kunnen ademen met die extra taken is een formatie-uitbreiding van 6 à 7 fte's na een periode van vier jaar passend. Het gaat om de volgende taakgebieden: Duurzaam Roosendaal, Zorg, Veiligheid en leefbaarheid wijken en buurten, Omgevingswet, Rechtmatigheidsverantwoording en Tijd- en plaatsafhankelijk werken (deze laatste alleen in 2022).

3. Financiën

In het voorgaande hoofdstuk is uiteengezet welke investeringen voorgesteld worden voor de komende jaren. Het gaat daarbij met name om onvermijdelijke zaken en voortzetting van bestaand beleid. In dit hoofdstuk worden de financiële consequenties zichtbaar gemaakt én wordt een voorstel tot dekking van het tekort in 2022 tot 2024 gedaan.

Bij de behandeling van de Programmabegroting 2021 zijn enkele amendementen aangenomen, welke nog verwerkt dienen te worden in de financiële positie. Dit geldt ook voor enkele raadsvoorstellen en raadsmededelingen die sinds de begrotingsbehandeling zijn vastgesteld.

Naast de voorgestelde investeringen zijn er ook nog autonome ontwikkelingen welke meegenomen moeten worden bij het bepalen van de financiële positie. Ook die worden nader toegelicht. Onderstaand volgt eerst de samenvatting van de totale financiële positie.

	2022	2023	2024	2025
Saldo Begroting 2021-2024	€ 15.000	€ 1.271.000	€ 3.070.000	€ 3.938.000
Subtotaal reeds besloten of gemeld	€ 358.000	€ -135.000	€ 55.367	€ 51.367
Subtotaal autonome ontwikkelingen	€ 327.387	€ -123.753	€ -773.495	€ -1.071.143
Subtotaal voorstellen kadernota	€ -3.115.500	€ -1.846.700	€ -2.461.100	€ -2.481.700
Subtotaal dekking	€ 2.415.113	€ 834.453	€ 109.228	€ -
Totaal begroting	€ -	€ -	€ -	€ 436.524

Reeds besloten of gemeld

Voor de hieronder gemelde zaken verwijzen we naar de amendementen zoals aangenomen bij de behandeling van de Programmabegroting 2021 en naar de betreffende raadsvoorstellen en raadsmededelingen.

Reeds besloten door of gemeld aan raad:	2022	2023	2024	2025
Herziene begroting 2021 WVS	€ 761.000	€ 973.000	€ 1.172.367	€ 1.172.367
Amendement Extra BOA	€ -60.000	€ -60.000	€ -60.000	€ -60.000
Amendement Verhoging Groenbudget	€ -157.000	€ -157.000	€ -157.000	€ -157.000
Snelfietsroute F58		€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000
Decembercirculaire 2020	€ -190.000	€ -206.000	€ -215.000	€ -219.000
Oormerkingen decembercirculaire 2020	€ 4.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Structurele borging van incidentele verhoging budget Jeugdzorg		€ -1.300.000	€ -1.300.000	€ -1.300.000
Rijksmiddelen Jeugdzorg		€ 1.300.000	€ 1.300.000	€ 1.300.000
Structurele borging van incidentele verhoging budget Wmo		€ -745.000	€ -745.000	€ -745.000
Subtotaal reeds besloten of gemeld	€ 358.000	€ -135.000	€ 55.367	€ 51.367

In de begroting 2021 zijn voor de jaren 2021 en 2022 extra middelen beschikbaar gesteld voor Jeugdzorg en Wmo. Dit was in lijn met de rijksmiddelen die daar incidenteel tegenover stonden in 2021 en 2022. Het was destijds al bekend dat deze middelen structureel nodig zijn; daar is nu rekening mee gehouden. Daartegenover hebben we de verwachte extra middelen voor Jeugdzorg ook structureel ingerekend. De hoogte van deze middelen is nog niet bekend, maar inmiddels is wel bekend dat naar een structurele oplossing gezocht wordt. Vanuit onze toezichthouder Provincie Noord-Brabant is aangegeven dat dit bedrag mag worden doorgerekend in het meerjarenperspectief.

Autonome ontwikkelingen

De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zijn aan de orde geweest in de raadsvergadering van 17 juni jl. De in die begrotingen verwerkte bijdragen van de gemeente Roosendaal zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Voorts heeft de raad een nieuwe externe accountant aangesteld en dient de begroting aangepast te worden aan de nieuw afgesproken vergoeding.

Voor de meicirculaire en de oormerkingen verwijzen we naar de bijlage Analyse meicirculaire.

Autonome ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
Meicirculaire 2021	€ 310.000	€ -192.000	€ -609.000	€ -683.000
Oormerkingen meicirculaire 2021	€ -262.000	€ -262.000	€ -277.000	€ -291.000
Kosten accountantscontrole	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000	€ -45.000
Bijdrage Gemeenschappelijke Regelingen (cf. begrotingen GR-en)				
• Veiligheidsregio	€ 49.296	€ 97.137	€ 147.112	€ 37.088
• GGD	€ -13.689	€ -39.614	€ -65.938	€ -65.938
• BWB	€ -153.000	€ -154.000	€ -177.000	€ -200.000
• RWB	€ 205.891	€ 560.966	€ 488.342	€ 453.498
• Werkplein	€ -2.892.102	€ -4.490.918	€ -5.442.563	€ -6.642.905
<i>Dekking bijdragen Werkplein via egalisereserve</i>	€ 2.892.102	€ 4.490.918	€ 5.442.563	€ 6.642.905
• WVS	€ -138.101	€ -2.440	€ -34.479	€ 5.403
• WBA	€ -73.262	€ -65.594	€ -54.602	€ -55.776
• ICT WBW	€ 391.835	€ -79.087	€ -206.313	€ -262.995
• OMWB	€ 55.417	€ 57.879	€ 60.383	€ 36.577
Subtotaal autonome ontwikkelingen	€ 327.387	€ -123.753	€ -773.495	€ -1.071.143

De gemeentelijke bijdragen aan het Werkplein lopen fors op. Ter dekking van de bijdragen aan het Werkplein willen we een egalisereserve vormen, waarin zowel de lasten van het Werkplein als de baten (de BUIG-middelen) worden opgenomen. In de bijlage **Vorming en werking egalisereserve Participatie** is dit verder uitgewerkt.

Voorstellen Kadernota

In het voorgaande hoofdstuk zijn de verschillende voorstellen inhoudelijk toegelicht. Hieronder zijn deze voorstellen op een rij gezet. Voor enkele voorstellen geldt dat deze gedekt kunnen worden vanuit een bepaalde reserve. Tevens zijn er voorstellen waarvoor al deels compensatie is opgenomen in de begroting op een eerder moment. Tot slot is gekeken of binnen de betreffende programma's dekking gezocht kon worden voor de voorstellen. Indien voor een voorstel reeds (gedeeltelijk) dekking is gevonden, dan is deze dekking in onderstaande tabel bij het voorstel toegevoegd.

Aantrekkelijk Roosendaal	2022	2023	2024	2025
Parkrangers	€ -45.000			
<i>Parkrangers: dekking uit Innovatiefonds</i>	€ 45.000			
Compensatie parkeren garages op koopzondagen	€ -60.000			
<i>Compensatie Parkeren: dekking uit Innovatiefonds</i>	€ 60.000			
Afronden implementatie activiteiten Omgevingswet	€ -150.000			
Binnenstads B.V	€ -200.000			
<i>Binnenstads B.V.: dekking uit reserve Binnenstad</i>	€ 75.000			
Centrumontwikkeling Nispen	€ -75.000	€ -75.000	€ -75.000	€ -75.000
Ontwikkelkosten nieuwe woonwagendplaatsen	€ -320.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
<i>Reeds opgenomen voor woonwagens vanaf 2021</i>	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Vervangen verkeersregelinstallaties (VRI's)		€ -50.200	€ -87.600	€ -108.200
<i>Correctie IP 2022 t.a.v. VRI -Roselaargarage</i>	€ 22.500	€ 22.500	€ 22.500	€ 22.500
Brandweerkazerne Roosendaal			€ -377.000	€ -377.000
Onderwijshuisvesting		€ -250.000	€ -250.000	€ -250.000
Kapitaallasten Bravis/Bulkenaar*				€ -965.000
Storting middelen in reserve kapitaallasten ter dekking kapitaallasten Bulkenaar*		€ -25.000	€ -25.000	€ -25.000
Onttrekking uit reserve kapitaallasten*				€ 965.000
Duurzaam Roosendaal				
Stimuleringsregeling Roosendaal Natuurstad	€ -100.000			
<i>Stimuleringsmaatregelen: inzet reserve</i>	€ 100.000			
Programma Verduursamen	€ -120.000			
<i>Verduursamen: dekking uit reserve Duurzaamheid**</i>	€ 120.000			
Regionale Energiestrategie 2022 - 2026	€ -60.000	€ -25.000	€ -25.000	€ -25.000
Prioriteiten aanpassing waterinstallaties gebouwen	€ -75.000	€ -7.000	€ -7.000	€ -7.000
Sterk & Gezond Roosendaal				
GGZ in wijk	€ -45.000			
<i>GGZ in wijk: dekking uit Innovatiefonds</i>	€ 45.000			
Uitbreiding project Vroeg Eropaf	€ -50.000			
<i>Vroeg Eropaf: dekking vanuit resultaatoverheveling 2020</i>	€ 50.000			
Beschermde wonen en Maatschappelijke opvang	€ -320.000			

Vervolg op volgende pagina

Aantrekkelijk Roosendaal	2022	2023	2024	2025
Verhoging budget jeugdprofessionals	€ -550.000			
Structurele bijdrage extra Wmo begeleiding	€ -1.200.000	€ -1.200.000-	€ -1.200.000	€ -1.200.000
<i>Uitvoeringsbudget Wmo</i>	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Overige aanpassingen begroting				
Voordeel a.g.v. lagere rente***	€ 200.000	€ 200.000		
Uitbreiding formatie	€ -588.000	€ -512.000	€ -512.000	€ -512.000
Subtotaal voorstellen Kadernota	€ -3.115.500	€ -1.846.700	€ -2.461.100	€ -2.481.700

* In 2019 is een raadsvoorstel aangenomen met betrekking tot de nadere invulling van het gebied de Bulkenaar. Daarbij is rekening gehouden met de ondertunneling van de Willem Dreesweg. De bijbehorende kapitaallasten waren ingerekend vanaf 2025. Dat wordt met deze Kadernota voor het eerst zichtbaar in het meerjarenperspectief. De kapitaallast is overigens lager dan eerder ingerekend vanwege de lagere rentelast. Als dekking wordt voorgesteld om € 9 miljoen vanuit de bestemmingsreserve HUIS van Roosendaal over te hevelen naar de bestemmingsreserve Kapitaallasten. Inmiddels is namelijk duidelijk dat niet het hele gespaarde bedrag voor het HUIS van Roosendaal nodig is. Door deze overheveling blijven de kapitaallasten van het HUIS van Roosendaal gedekt en kunnen we ook de kapitaallasten van het plan Bulkenaar grotendeels dekken. Er dient nog een extra last van € 25.000 opgenomen te worden ter volledige dekking.

** Het doel van de reserve Duurzaamheid dient aangepast te worden om deze voorstellen daaruit te kunnen dekken. Voorgesteld wordt om de reserve breder inzetbaar te maken, zodat voorstellen die leiden tot een duurzamer Roosendaal hiermee gedekt kunnen worden.

*** De rentestand is nog steeds op een historisch laag niveau. Dit betekent dat de lasten dalen en op de korte termijn levert dit een voordeel op in de begroting. Deze voordelen zijn hierboven verwerkt.

Dekkingsvoorstel

Na het verwerken van de bovenstaande zaken, resteert een tekort in 2022, 2023 en in 2024. Het voorstel is om deze tekorten als volgt te dekken:

Dekking	2022	2023	2024	2025
Inzet Saldireserve	€ 117.246			
Inzet Algemene reserve	€ 2.297.867	€ 834.453	€ 109.228	
Subtotaal dekking	€ 2.415.113	€ 834.453	€ 109.228	

Na inzet van € 117.246 vanuit de Saldireserve is deze leeg. De ondergrens van de algemene reserve is vastgesteld op € 8 miljoen en daar wordt aan voldaan. Het verloop van de Algemene reserve ziet er namelijk als volgt uit:

Algemene reserve	
Stand jaarrekening 31-12-2020	€ 12.984.000
Toevoeging a.g.v. resultaatbestemming	€ 823.000
Toekomstige onttrekkingen zoals gepland	€ -460.000
Dekking als voorgesteld	€ -3.241.548
Restant algemene reserve	€ 10.105.452

Reserve Duurzaamheid

De reserve Duurzaamheid is in het leven geroepen voor asbestdakensanering en voor alternatieve inzet ten behoeve van uitvoering footprints voor bedrijven. Het voorstel is om het doel van deze reserve te verbreden, zodat ook andere initiatieven met betrekking tot duurzaamheid uit deze reserve gedekt kunnen worden. Wij stellen daarom voor om het doel van deze reserve te omschrijven als 'het kunnen dekken van initiatieven die bijdragen aan een duurzamere samenleving.'

Reserve Innovatiefonds

Op dit moment heeft de bestemmingsreserve Innovatiefonds als doel het kunnen opstarten en uitvoeren van experimenten en het faciliteren van externe ontwikkelingen en initiatieven ten behoeve van een aantrekkelijk, duurzaam en sterk & gezond Roosendaal. Bij de behandeling van de Programmabegroting 2021 heeft uw raad de motie 'Bestemmingsreserve t.b.v. opbouwen Roosendaalse samenleving na corona' aangenomen. Met deze motie heeft de raad het college gevraagd om de reserve Innovatiefonds in zijn geheel te oormerken voor het bestrijden van de gevolgen van de coronacrisis. Wij gaan hier graag in mee en stellen voor om de reserve Innovatiefonds om te vormen tot een Coronafonds en hiermee motie 2020-M23 als afgedaan te beschouwen.

Egalisatiereserve Participatie

De lasten van het Werkplein lopen de komende jaren fors op. Dit is te verklaren door de hogere verwachte instroom van mensen in de bijstand. Tegenover de lasten van het Werkplein staan echter ook baten (het BUIG-budget). Op dit moment is in onze begroting geen directe koppeling tussen deze lasten en baten. Dit zorgt ervoor dat onze begroting heel gevoelig is voor fluctuaties in de ramingen van de bijstand, zowel voor wat betreft de lastenkant als de voor wat betreft de batenkant. Door het vormen van een egalisatiereserve kan een directe koppeling worden gemaakt tussen de baten en de lasten. De reserve kan tegenvallers opvangen en onzekerheden van de (opbrengst)ramingen afdekken. Op die manier wordt de exploitatie niet of nauwelijks gevoelig voor wijzigingen in de bijstandslasten en -baten.

Hiervoor willen wij daarom een egalisatiereserve vormen. In de bijlage bij deze Kadernota is uiteengezet hoe deze reserve werkt. We stellen daarbij tevens voor om de werking van de reserve over twee jaar te evalueren.

Overige ontwikkelingen met financiële consequenties

Invoering Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouwen

De inwerkingtreding van deze wetten is voornamelijk voorzien op 1 juli 2022. De invoering hiervan heeft behoorlijke consequenties, zowel voor wat betreft de taken en diensten van de gemeente als voor de mogelijkheid tot het heffen van leges. Het is wel duidelijk dat de gemeente minder leges zal mogen heffen. Op dit moment zijn we nog aan het berekenen wat de financiële effecten hiervan zijn. In de Programmabegroting 2022 zal hier meer duidelijkheid over gegeven kunnen worden.

Herijking en herverdeling Gemeentefonds

De afgelopen periode is vanuit het Rijk onderzoek gedaan naar de verdeling van de middelen uit het Gemeentefonds over de Nederlandse gemeenten. De eerste resultaten van dit onderzoek en een voorstel vanuit het Rijk voor een herverdelingsystematiek zijn begin 2021 bekend geworden. Voor Roosendaal pakte dit voorstel positief uit. Echter, er was ook veel verzet tegen dit voorstel. Op dit moment lopen nog consultatierondes met verschillende belanghebbenden. Het is daarom nog onzeker hoe een eventuele nieuwe verdeling van het Gemeentefonds er precies uit zal zien en wat daarvan de financiële consequenties voor Roosendaal zullen zijn. Daarnaast vindt vanuit de VNG en de provincies een lobby plaats richting het Rijk voor meer structurele middelen voor gemeenten.

Vanwege de verkiezingen hebben deze onderwerpen even stilgelegen. Hopelijk komt nu de formatie is opgepakt snel meer duidelijkheid.

4. Bijlage:

Resultaten en Analyse meicirculaire

Inleiding

Op 31 mei 2021 is de meicirculaire 2021 van het gemeentefonds gepubliceerd. In deze bijlage zijn de financiële consequenties en ontwikkelingen die van belang zijn voor de gemeente Roosendaal uiteengezet.

Resultaten en analyse uitkomsten Meicirculaire 2021

Algemeen

De financiële consequenties van de meicirculaire 2021 voor de gemeente Roosendaal zijn in onderstaande tabellen inzichtelijk gemaakt. Voor alle uitkeringsjaren wordt een vergelijking gemaakt met de decembercirculaire 2020. De resultaten van de decembercirculaire 2020 zijn middels een raadsmededeling kenbaar gemaakt aan de raad.

De volledige tekst van de meicirculaire 2021 is te vinden via <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2021/05/31/meicirculaire-gemeentefonds-2021>

Totale uitkering uit het Gemeentefonds

Voor alle jaren is de totale uitkering uit het Gemeentefonds, ten opzichte van de decembercirculaire 2020, toegenomen.

Totale uitkering (Bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Meicirculaire 2021	145.586	143.429	143.862	146.010	148.965
Decembercirculaire 2020	140.993	142.281	143.231	145.783	148.829
Vershil	+ 4.593	+ 1.148	+ 631	+ 227	+ 136

Een uitsplitsing van het totale verschil naar de algemene uitkering en de integratie-uitkeringen Participatie en Voogdij / 18+ is in onderstaande tabel gemaakt. Met ingang van 2019 zijn de budgetten uit de voormalige integratie uitkering sociaal domein (IUSD) voor het grootste deel overgeheveld naar de algemene uitkering. De IUSD is daarmee opgehouden te bestaan.

Wel zijn vanaf 2019 twee nieuwe integratie-uitkeringen (IU) opgenomen binnen het gemeentefonds: de IU Participatie en de IU Voogdij / 18+. In onderstaande tabel is het verschil voor de jaren 2021 en verder verdeeld over de algemene uitkering en de twee nieuwe integratie-uitkeringen. Een toelichting op de verschillen volgt verderop in deze bijlage.

Vershil (Bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene uitkering	+ 4.191	+ 310	-/- 192	-/- 609	-/- 683
IU Participatie	+ 357	+ 336	+ 321	+ 334	+ 317
IU Voogdij / 18+	+ 45	+ 502	+ 502	+ 502	+ 502
Totaal	+ 4.593	+ 1.148	+ 631	+ 227	+ 136

Voor de jaren 2021 en 2022 is er sprake van zowel een stijging van de algemene uitkering als van de integratie uitkeringen voor Participatie en Voogdij / 18+. Vanaf 2023 daalt de algemene uitkering, terwijl de integratie uitkeringen nog steeds hoger zijn. De toename van de totale uitkering uit het Gemeentefonds wordt in de jaren vanaf 2023 dus in zijn geheel veroorzaakt door de stijging van de integratie uitkeringen.

Algemene uitkering (AU)

Onderstaande tabel laat het verloop van de algemene uitkering zien voor de gemeente Roosendaal. Hierbij zijn ook de mogelijke oormerkingen op basis van de meicirculaire meegenomen.

Algemene uitkering (Bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Meicirculaire 2021	128.608	126.309	127.057	129.477	132.734
Decembercirculaire 2020	124.417	125.999	127.249	130.087	133.417
Vershil	+ 4.191	+ 310	- /- 192	-/- 609	-/- 683
Mogelijke oormerkingen	-/- 3.825	-/- 262	-/- 262	-/- 277	-/- 291
Totale mutatie	+ 366	+ 48	-/- 454	-/- 887	-/- 974

Toelichting op de mutaties in de algemene uitkering

Voor het jaar 2021 is een bedrag van bijna € 4,2 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering voor de gemeente Roosendaal. Dit wordt voornamelijk verklaard door twee grote effecten. Enerzijds heeft het Rijk in de meicirculaire het 4e en 5e coronasteunpakket verwerkt. Dit levert voor Roosendaal extra middelen op van zo'n € 1,4 miljoen. Anderzijds heeft het Rijk extra incidentele middelen beschikbaar gesteld voor Jeugd in 2021. Voor Roosendaal gaat het om een bedrag van bijna € 2 miljoen.

In 2022 stijgt de algemene uitkering met € 310.000 ten opzichte van de decembercirculaire 2020. Dit is het gevolg van een positieve mutatie in de uitkeringsfactor¹ en negatieve hoeveelheidsverschillen in de onderliggende maatstaven. Bij de meicirculaire zijn ook de aantallen van de onderliggende maatstaven weer geactualiseerd. De actualisatie van het aantal bijstandsonvangers zorgt voor een negatief effect op de algemene uitkering. Ten opzichte van de verwachtingen bij de decembercirculaire is er sprake van een kleiner aantal bijstandsonvangers. Er is dus wel nog steeds sprake van een verwachte toename van het aantal bijstandsonvangers, maar deze toename is kleiner dan we verwachtten bij de decembercirculaire.

Vanaf 2023 is sprake van een negatieve ontwikkeling van de algemene uitkering. De daling in 2023 is € 192.000 ten opzichte van de ramingen bij de decembercirculaire 2020. De belangrijkste oorzaak van deze daling is het negatieve accres². Bij het bepalen van de relevante rijksuitgaven heeft het Rijk de uitgaven m.b.t. de coronasteunpakketten niet meegerekend. Daarnaast verwacht het Centraal Planbureau dat de prijzen en lonen minder hard stijgen dan was geraamd. Ook verwacht het Rijk lagere afdrachten aan de Europese Unie en zouden er vanaf 2023 lagere rentelasten zijn als gevolg van lagere rentestanden.

¹De algemene uitkering wordt bepaald aan de hand van ongeveer 70 maatstaven. Voorbeelden van maatstaven zijn het aantal inwoners, het aantal jongeren, de oppervlakte van de gemeente en het aantal bijstandsonvangers. Deze maatstaven worden vermenigvuldigd met een bedrag per eenheid. Op deze manier ontstaat de uitkeringsbasis. Om de algemene uitkering voor een individuele gemeente te bepalen wordt de uitkeringsbasis vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactor wordt door het Rijk vastgesteld en zorgt ervoor dat de uitkeringen aan alle gemeenten precies passen binnen de beschikbare omvang van het gemeentefonds.

²De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op, samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Dit betekent dat wanneer de rijksuitgaven stijgen, ook de omvang van het Gemeentefonds stijgt en vice versa. De jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de 'trap op-trap af'-methode wordt het accres genoemd.

Coronasteunpakketten

In de meicirculaire 2021 zijn het 4e en 5e steunpakket verwerkt. Voor Roosendaal gaat het om de volgende bedragen:

Compensatie		Bedrag
Perspectief Jeugd en Jongeren 2020	4e steunpakket	€ 94.165
Perspectief Jeugd en Jongeren 2021	4e steunpakket	€ 87.389
Extra begeleiding kwetsbare groepen	4e steunpakket	€ 188.699
Bestrijden eenzaamheid ouderen	4e steunpakket	€ 175.557
Afvalverwerking	4e steunpakket	€ 123.012
Jongerenwerk Jeugd	4e steunpakket	€ 62.047
Mentale ondersteuning Jeugd	4e steunpakket	€ 52.202
Activiteiten en ontmoetingen Jeugd	4e steunpakket	€ 36.209
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijk Kosten (TONK-regeling)	4e steunpakket	€ 300.682
Lokale culturele voorzieningen	5e steunpakket	€ 229.084
Buurt- en dorpshuizen	5e steunpakket	€ 45.244
Totaal compensatie coronamaatregelen		€ 1.394.290

Het 4e pakket was reeds in de decembercirculaire 2020 aangekondigd. Op dat moment was echter nog niet bekend om welke bedragen het zou gaan per gemeente. Het 5e pakket bestaat vooralsnog uit compensatie voor lokale culturele voorzieningen en buurt- en dorpshuizen. Deze bedragen zijn nog niet definitief. Ze zijn bij de meicirculaire slechts ter indicatie weergegeven door het Rijk. Bij de septembercirculaire worden de bedragen definitief.

Op sommige terreinen zijn al eerder afspraken gemaakt voor heel 2021. Zo is volledige compensatie afgesproken voor de meerkosten van jeugd en WMO en voor de extra kosten van GGD's en Veiligheidsregio's. Voor de extra kosten die voortkomen uit de Tijdelijke Wet COVID-19, bijvoorbeeld op het gebied van Toezicht en Handhaving, is besloten dat de kosten in 2021 worden vergoed.

Aanvullend hierop heeft het kabinet besloten om de reële compensatie voor de inkomstenderving over 2021 over het gehele kalenderjaar te bezien. Daarnaast reserveert het kabinet voor het derde kwartaal van 2021 middelen voor de regionale en lokale cultuur. Omdat verwacht wordt dat de economie in de tweede helft van dit jaar weer opengaat, wordt voor andere dossiers in beginsel geen nieuwe compensatie aangekondigd.

Afrekening inkomstenderving over 2020

Over 2020 ontvangen de gemeenten compensatie van het Rijk voor gederfde inkomsten op basis van het verschil tussen de begrote inkomsten 2020 (gegevens begroting) en de gerealiseerde inkomsten 2020 (gegevens jaarrekening). De compensatie betreft toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario, reclamebelasting, marktgelden en kwijtschelding/oninbaar verklaren van lokale heffingen a.g.v. corona.

Het Rijk zal naar verwachting half juli starten met het in beeld brengen van de derving per gemeente. De uitkomst van de derving zal ter verificatie worden voorgelegd aan de gemeente. Na afronding van het verificatieproces ontvangt de gemeente een voorlopige indicatie van de compensatie. Het Rijk streeft ernaar dat voor alle gemeenten de definitieve hoogte van de compensatie in het najaar bekend is, zodat deze bedragen in december 2021 aan de gemeenten kunnen worden uitgekeerd.

Oormerkingen

Oormerkingen zijn middelen die via een decentralisatie-uitkering (DU) of overige integratie-uitkering (IU) tijdelijk worden toegekend aan een gemeente. Deze middelen worden benoemd in de gemeentefondscirculaires en kunnen worden geoormerkt voor het door het Rijk beoogde doel. In dat geval worden ze verrekend met de algemene uitkering en komen ze ten laste of ten gunste van het begrotingsaldo.

Ook voor taakmutaties kunnen extra financiële middelen worden toegekend aan gemeenten. Ook deze middelen kunnen worden geoormerkt.

Onderstaande tabel bevat een toelichting op de oormerkingen naar aanleiding van de meicirculaire 2021:

Oormerkingen (Bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
4e en 5e Coronasteunpakketten	-/-1.394				
Suppletie-uitkering bommenregeling	-/-261				
Maatschappelijke Begeleiding Statushouders	-/-114				
IU Inburgering	+16	-/-48	-/-26	-/-17	-/-7
Extra middelen Jeugd (incidenteel)	-/-1.989				
Rijksvaccinatieprogramma	-/-19	-/-16	-/-16	-/-17	-/-17
Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	-/-31	-/-31	-/-32	-/-33	-/-33
Prenataal huisbezoek door JGZ		-/-24	-/-24	-/-25	-/-25
Wet Open Overheid (structureel)		-/-72	-/-91	-/-111	-/-133
Wet Open Overheid (incidenteel)		-/-85	-/-87	-/-88	-/-90
DU Armoedebestrijding kinderen		+14	+14	+14	+14
DU Heroriëntatie zelfstandigen	-/-23				
DU Jeugd aan Zet	-/-10				
Totaal	-/-3.825	-/-262	-/-262	-/-277	-/-291

Toelichting:

- **4e en 5e Coronasteunpakketten:** de middelen waar deze voor bedoeld zijn, zijn hierboven opgenomen in de tabel 'Compensatie'.
- **Suppletie-uitkering bommenregeling:** Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Door de gemeente is een aanvraag ingediend. Op 15 april 2021 heeft het Ministerie van BZK gemeld dat het uit te keren bedrag in de Meicirculaire Gemeentefonds 2021 gepubliceerd wordt. De uitbetaling zal daarna plaatsvinden. Deze gelden zullen ingezet worden voor het ruimen van explosieven. Roosendaal ontvangt een bedrag van € 261.014.
- **Maatschappelijke Begeleiding Statushouders:** Conform artikel 18 van de Wet Inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Voor iedere inburgeringsplichtige asielmigrant ontvangt een gemeente een bijdrage van € 2.370. Roosendaal ontvangt in 2021 een bedrag van € 113.760.
- **IU Inburgering:** De inwerkingtreding van de nieuwe inburgeringswet is met een half jaar uitgesteld naar 1 januari 2022. Voor de omvang van de integratie-uitkering betekent dit het volgende:
 - Bij de meicirculaire 2020 is vanaf 2021 structureel budget toegevoegd ter financiering van de uitvoeringskosten van de nieuwe wet. Nu de wet is uitgesteld valt de instroom niet onder de nieuwe wet, maar onder de oude wet. Om die reden wordt de integratie-uitkering in 2021 verlaagd. Voor Roosendaal is de verlaging € 16.046.

- Als gevolg van het uitstel wordt aan gemeenten een aanvullend bedrag ter beschikking gesteld in de jaren t/m 2026. Deze compensatie houdt verband met drie aspecten. Ten eerste wordt het budget voor de 'ondertussen-groep' aangevuld vanwege de hogere huisvestingstaakstelling van statushouders in 2021. Daarnaast is afgesproken dat het Rijk de gemeenten in staat stelt om de nieuwe instroom vanaf 2021 zoveel mogelijk in de geest van de nieuwe wet op te pakken. Tot slot worden gemeenten ook gecompenseerd voor de extra implementatiekosten waar zij mee te maken hebben door het uitstel van de nieuwe wet.

De integratie-uitkering zal onder voorbehoud van besluitvorming over de herijking van het gemeentefonds naar verwachting worden overgeheveld naar de algemene uitkering.

- **Extra middelen Jeugd (incidenteel):** Bij de Voorjaarsnota heeft het Rijk voor het jaar 2021 € 613 miljoen beschikbaar gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Een bedrag van € 493 miljoen wordt via het gemeentefonds verdeeld en kent drie doelen:
 - Gemeenten in staat stellen om de consultatiefunctie van de GGZ vorm te geven, wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan en om verdringing van andere uitgaven bij gemeenten tegen te gaan.
 - Uitbreiding van het aantal Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg voor de jeugd.
 - Gemeenten in staat stellen om extra inzet en regie te voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben.
 Roosendaal ontvangt uit deze extra incidentele middelen voor jeugdzorg in 2021 een bedrag van € 1.989.000.
 Een klein deel van het bedrag van € 493 miljoen, € 55 miljoen, is nog niet verwerkt in de meicirculaire. Dit bedrag zal in de septembercirculaire verdeeld worden.
 Komende periode vindt namelijk nog overleg plaats tussen het Rijk en de VNG om dit deel in te zetten voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten van specialistische jeugdzorg.
- **Rijksvaccinatieprogramma:** Met ingang van 1 januari 2021 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken overgedragen aan de gemeenten. Roosendaal ontvangt hiervoor in 2021 € 19.000. De GGD zal dit voor onze gemeente uitvoeren.
- **Versterking gemeentelijke antidiscrimatievoorziening:** In haar reactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft het kabinet aangekondigd structurele middelen vrij te maken voor de aanpak van discriminatie, waaronder de versterking van de antidiscrimatievoorzieningen (ADV). In 2009 is de wet gemeentelijke antidiscrimatievoorzieningen (Wga) in werking getreden. Het doel van deze wet is een landelijk dekkend stelsel van meldpunten voor onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie en de registratie van klachten over discriminatie. Alle gemeenten zijn verplicht te voorzien in een ADV. Uit onderzoek blijkt dat de huidige financiering hiervan te krap is. Om die reden worden er nu extra middelen toegevoegd aan de algemene uitkering. Roosendaal ontvangt € 31.000 in 2021.
- **Prenataal huisbezoek door JGZ:** Vanaf 2022 zijn middelen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg' (PHB JGZ). Naar verwachting treedt het wetsvoorstel op 1 januari 2022 in werking. Om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken, is het van belang tijdig hulp en ondersteuning tijdens zwangerschap te bieden.

Met dit wetsvoorstel krijgen gemeenten de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie. Roosendaal ontvangt hiervoor in 2022 € 24.000. De GGD zal deze taak voor onze gemeente uitvoeren.

- **Wet Open Overheid:** Op 26 januari 2021 heeft de Tweede Kamer de (Wijzigingswet) Wet open overheid (Woo) aangenomen. Het betreft een initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankeren zij het recht op toegang tot informatie wettelijk en beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De Eerste Kamer dient nog een besluit te nemen over de Woo. Bij instemming van de Eerste Kamer zal de wet een half jaar later in werking treden. Dit zal waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2022 zijn. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Woo.
Vooruitlopend op de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft het kabinet bij de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) financiële middelen vrijgemaakt. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.
- **DU Armoedebestrijding onder kinderen:** Met ingang van 2017 ontvangen gemeenten structureel middelen voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van deze middelen voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. Als gevolg van de actualisatie ontvangt Roosendaal vanaf 2022 € 14.000 minder.
- **DU Heroriëntatie zelfstandigen:** Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstellepakket in 2020 is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Hiervoor zijn extra middelen beschikbaar voor gemeenten. Roosendaal ontvangt een bedrag van € 23.000 in 2021.
- **DU Jeugd aan Zet:** Op verzoek van het Veiligheidsberaad is het gemeentelijk programma Jeugd aan Zet in Crisistijd verlengd met een wintereditie. Het programma beoogt jongeren te ondersteunen die geraakt worden door de effecten van de coronacrisis. Roosendaal ontvangt hiervoor € 10.000 in 2021.

Ontwikkelingen met betrekking tot de algemene uitkering

- **Herijking verdeling Gemeentefonds**

Op 2 februari hebben de fondsbeheerders de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) advies gevraagd over het voorlopige voorstel voor de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds. De adviesaanvraag en de achterliggende berekeningen van de voorlopige uitkomsten zijn gepubliceerd op de website van de rijksoverheid. De ROB heeft in een tussenbericht om meer toelichting op de keuzes en effecten gevraagd. Ook heeft de ROB enkele kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten, met name in het sociaal domein.

De Tweede Kamer heeft naar aanleiding van de adviesaanvraag eveneens vragen gesteld. Op dit moment zijn de fondsbeheerders bezig met een analyse waarin de reacties van de ROB en de Tweede Kamer worden betrokken. Met de ROB is afgesproken dat het nieuwe verdeelstelsel, zodra het gereed is, gedeeld wordt met de ROB, zodat de ROB tot een eindadvies kan komen. Het aangepaste verdeelvoorstel zal naar verwachting begin juni 2021 gereed zijn en, samen met de geactualiseerde voorlopige uitkomsten per gemeente, op de website van de gemeente Roosendaal gepubliceerd worden. Ook zal dan de VNG om advies gevraagd worden. Besluitvorming over de invoering van een nieuwe verdeling - voorzien per 1 januari 2023 - is aan het nieuwe kabinet.

- **Extra incidentele middelen jeugd**

In het Bestuurlijk Overleg van 2 juni jl. hebben het kabinet en de VNG de uitspraak van de arbitragecommissie (Commissie van Wijzen (CvW)) besproken. Naar aanleiding daarvan verwerkt het Rijk in de Miljoenennota 2022 een bedrag van € 1,3 miljard voor het jaar 2022. In de septembercirculaire 2021 worden de middelen verdeeld over de gemeenten.

Het oordeel van de Commissie van Wijzen (CvW) is verzonden aan de Tweede Kamer, waarmee het ook als inbreng voor de kabinetsformatie dient. Het oordeel onderstreept de grote, gezamenlijke opgave om het jeugdstelsel beter te beheersen en te verbeteren.

Integratie-uitkeringen Participatie en Voogdij / 18+

Met ingang van 2019 bestaat de integratie uitkering sociaal domein (IUSD) niet meer. Het grootste deel van de IUSD is overgeheveld naar de algemene uitkering. Daarmee maken deze onderdelen ook deel uit van de trap op / trap af-systematiek.

Niet alle onderdelen van de IUSD konden echter opgenomen worden in de verdeelsystematiek van de algemene uitkering. Deze onderdelen zijn vanaf 2019 omgezet naar een integratie-uitkering. Voor Roosendaal betekent dit dat er twee nieuwe integratie-uitkeringen voor terug zijn komen: de IU Participatie en de IU Voogdij / 18+.

Integratie-uitkering Participatie

In deze integratie-uitkering zijn middelen opgenomen ten behoeve van Wajong, Begeleid werken en Wsw. De verwachting is dat de onderdelen Wajong en regulier werk (onderdeel van Begeleid werken) in de toekomst overgaan naar de algemene uitkering. De onderdelen Wsw en Beschut werk (onderdeel van Begeleid werken) kunnen niet geïntegreerd worden met de algemene uitkering. Deze onderdelen zullen op het moment dat de onderdelen Wajong en regulier werk worden overgeheveld naar de algemene uitkering worden omgezet in een decentralisatie-uitkering.

De IU Participatie laat de volgende ontwikkeling zien:

IU Participatie (Bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Meicirculaire 2021	14.758	14.443	14.128	13.856	13.554
Decembercirculaire 2020	14.401	14.108	13.807	13.522	13.237
Vershil	357	336	321	334	317

De IU Participatie is voor alle jaren gestegen ten opzichte van de raming bij de decembercirculaire 2020. Dit wordt veroorzaakt door de indexatie van de uitkering.

Integratie-uitkering Voogdij / 18+

Het grootste deel van het jeugdhulpbudget wordt verdeeld over gemeenten op basis van een objectief verdeelmodel. Voor jeugdigen met een voogdijmaatregel óf van 18 jaar en ouder wordt het budget verdeeld op basis van het zorggebruik in eerdere jaren.

Het budget voor voogdij en 18+ kan niet worden overgeheveld naar de algemene uitkering zolang het historisch wordt verdeeld. Daarom blijft dit als de integratie-uitkering Voogdij/18+ bestaan. Er wordt onderzocht of deze middelen objectief verdeeld kunnen worden nadat het woonplaatsbeginsel is aangepast. Als overtuigend wordt aangetoond dat dat kan, worden deze budgetten overgeheveld naar de algemene uitkering.

IU Voogdij / 18+ (Bedragen * € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Meicirculaire 2021	2.220	2.677	2.677	2.677	2.677
Decembercirculaire 2020	2.175	2.175	2.175	2.175	2.175
Vershil	45	502	502	502	502

De IU Voogdij / 18+ kent een systematiek waarbij op basis van historisch zorggebruik (T-2) per gemeente de gemiddelde dagprijzen worden vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen. Voor 2021 zijn de bedragen per gemeente opgehoogd met de toevoeging van loon- en prijsbijstelling 2021.

Voor 2022 zijn nieuwe gegevens over het jaar 2020 bekend die gebruikt zijn voor de verdeling van de bedragen. Daarbij is het budget 2022 verdeeld op basis van het nieuwe woonplaatsbeginsel. Deze mutaties zorgen ervoor dat Roosendaal met ingang van 2022 € 502.000 meer ontvangt.

5. Bijlage: Vorming en werking egalisereserve Participatie

Volgens de begroting 2022 van het Werkplein lopen de lasten van het Werkplein de komende jaren fors op. Dit is te verklaren door de verwachte stijging van het aantal bijstandsklanten (conform de ramingen van het CPB). Daarnaast is er natuurlijk nog steeds sprake van grote onzekerheden vanwege Corona. Het nadeel voor Roosendaal voor de komende jaren is in onderstaande tabel weergegeven:

	Werk & Participatie	Inkomen	Inkomensondersteuning	Bedrijfsvoering	Totaal
2022	€ 109.481 V	€ 2.823.705 N	€ 19.349 V	€ 197.227 N	€ 2.892.102 N
2023	€ 85.099 V	€ 4.366.825 N	€ 24.195 V	€ 233.387 N	€ 4.490.918 N
2024	€ 58.790 V	€ 5.248.670 N	€ 29.134 V	€ 281.817 N	€ 5.442.563 N
2025	€ 58.062 N	€ 6.151.752 N	€ 34.391 N	€ 398.700 N	€ 6.642.905 N

Tegenover de hogere lasten van het Werkplein staan ook baten. Gemeenten krijgen rijksmiddelen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies (het BUIG-budget). Op dit moment hebben we in onze begroting een hele voorzichtige raming van deze baten opgenomen, om op deze manier tegenvallers op te kunnen vangen. Deze voorzichtige schatting is nu echter niet meer voldoende om de tekorten op de langere termijn te dekken.

De noodzaak is ontstaan om ook de batenkant van de bijstand realistisch te ramen en deze tegenover de lasten te zetten in onze begroting. Op die manier ontstaat meer evenwicht. Het macrobudget van de BUIG-middelen zijn meerjarig te vinden in de begroting van het ministerie van SZW. Vervolgens is op gemeenteniveau te ramen welk aandeel we hebben in het macrobudget (het budgetaandeel).

Het budgetaandeel van Roosendaal heeft zich in de afgelopen jaren bewogen tussen 0,49% en 0,51%. Met deze bandbreedte in het achterhoofd gaan we voor de komende jaren uit van een voorzichtige schatting van het budgetaandeel van Roosendaal van 0,49%. In onderstaande tabel is weergegeven hoe het macrobudget zich de komende jaren ontwikkelt. Daarbij is ook aangegeven welk bedrag daarvan voor Roosendaal is, uitgaande van een budgetaandeel van 0,49%.

Jaar	Macrobudget BUIG	BUIG-budget Roosendaal	Budgetaandeel Roosendaal
2022	€ 7.229,7 miljoen	€ 35.425.727	0,4900%
2023	€ 7.161,3 miljoen	€ 35.090.215	0,4900%
2024	€ 7.085,8 miljoen	€ 34.720.505	0,4900%
2025	€ 7.013,4 miljoen	€ 34.365.615	0,4900%

In onze begroting zijn we meerjarig uitgegaan van een voorzichtige schatting van het BUIG-budget van € 30.026.977. Dit betekent dat er forse voordelen ontstaan als we de bedragen uit de gemeentebegroting afzetten tegen de raming van de BUIG-budgetten.

Jaar	BUIG-budget in gemeentebegroting	Geraamde BUIG-ontvangsten Roosendaal	Voordeel
2022	€ 30.016.977	€ 35.425.727	€ 5.408.750
2023	€ 30.016.977	€ 35.090.215	€ 5.073.238
2024	€ 30.016.977	€ 34.720.505	€ 4.703.528
2025	€ 30.016.977	€ 34.365.615	€ 4.348.638

Kanttekening bij de bovenstaande bedragen is nog wel dat er in de Rijksbegroting 2022 nieuwe ramingen door het ministerie van SZW gepubliceerd worden met betrekking tot de BUIG-budgetten. Dat betekent dus dat de bovenstaande bedragen op dat moment weer aangepast zullen worden. Zodra de nieuwe ramingen er zijn, zullen we de berekeningen daarop aanpassen.

Nu zowel de lasten als de baten bekend zijn, kunnen de voor- en nadelen tegen elkaar worden afgezet:

Jaar	Nadeel lasten Werkplein	Voordeel baten BUIG	Saldo Voordeel (V)/Nadeel (N)
2022	€ 2.892.102 N	€ 5.408.750 V	€ 2.516.648 V
2023	€ 4.490.918 N	€ 5.073.238 V	€ 582.320 V
2024	€ 5.442.563 N	€ 4.703.528 V	€ 739.035 N
2025	€ 6.642.905 N	€ 4.348.638 V	€ 2.294.267 N

Hieruit blijkt dat de voordelen op de BUIG-middelen in de eerste twee jaren voldoende zijn om de nadelen van de hogere lasten te dekken. Vanaf 2024 geldt dit echter niet meer. Om de voordelen uit de eerste jaren aan te kunnen wenden om de nadelen in de laatste twee jaren te kunnen dekken, is een egalisatiereserve nodig. In 2022 en 2023 worden de voordelen dan gestort in de egalisatiereserve en in 2024 en 2025 worden de nadelen gedekt uit de reserve.

Bij de jaarrekening 2020 is voorgesteld om het voordeel op het Werkplein in 2020 over te hevelen naar 2021; dit betrof een bedrag van € 1,9 miljoen. De redenering daarbij was dat het nog erg onzeker was hoe de situatie rondom Corona zich zou gaan ontwikkelen. Het is nog steeds onduidelijk wat er gebeurt als de steunmaatregelen vanuit het Rijk worden stopgezet. Vanuit die onzekerheid is voorgesteld om het voordeel over te hevelen, zodat eventuele klappen die nog zouden komen opgevangen kunnen worden.

Op dit moment lijkt het erop dat de instroom in de bijstand in 2021 alleszins meevalt ten opzichte van de ramingen in de vastgestelde begroting 2021. Dit betekent dat de grote lastenstijging vanwege een groter aantal bijstandsuitkeringen lager is dan was geraamd in de begroting 2021 van het Werkplein. De overgehevelde middelen zijn daarom op dit moment niet nodig om eventuele nadelen op te vangen. Om deze middelen toch beschikbaar te houden voor participatie stellen we voor om deze middelen in de egalisatiereserve te storten als extra buffer.

Op basis van alle bovenstaande cijfers ziet het verloop van de reserve voor de komende jaren er dan als volgt uit:

	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo 1-1	€ 0	€ 1.961.000	€ 4.477.648	€ 5.059.968	€ 4.320.933
Stortingen: - Overgehevelde middelen 2020	€ 1.961.000				
- Verwacht voordeel BUIG		€ 2.516.648	€ 582.320		
Onttrekkingen: - Hogere lasten bijstand				€ 739.035	€ 2.294.267
Saldo 31-12	€ 1.961.000	€ 4.477.648	€ 5.059.968	€ 4.320.933	€ 2.026.666

Over twee jaar willen we de werkwijze zoals hierboven beschreven evalueren. Deze evaluatie moet een antwoord geven op:

- Helpt de reserve om de gemeentebegroting niet of minder gevoelig te maken voor de lasten van de bijstand?
- Loopt het saldo van de reserve niet te veel op? Is een plafond wenselijk?
- Kan de reikwijdte van de reserve uitgebreid worden voor participatie in brede zin? Dan zouden bijvoorbeeld ook de voor- en nadelen op de WVS hierin opgenomen kunnen worden.

Deze evaluatie zal plaatsvinden in het voorjaar van 2023. Op dat moment werken we twee jaar met deze systematiek. We hebben tegen die tijd meer gevoel bij de onderliggende ramingen (in hoeverre komen deze uit?). In 2024 ligt ook het omslagpunt, dus is het van belang om dan te kunnen beoordelen of de systematiek werkt en ook echt nodig is. In het voorjaar van 2023 wordt ook de eerste Kadernota van een nieuw college opgesteld. Een nieuw college kan er dan ook nog voor kiezen om een andere werkwijze te hanteren.

Gemeente
Roosendaal

Bezoekadres

Stads erf 1
T 14 0165
info@roosendaal.nl

Postadres

Postbus 5000
4700 KA Roosendaal

roosendaal.nl

